

LESDOELEN

LPD 1, LPD 2, LPD 3, (LPD4)

De leerlingen lezen teksten, gaan gericht op zoek naar informatie om te beoordelen of iets waar is of niet en schrijven zelf een korte tekst naar het voorbeeld van de tekst die ze lezen.

SITES, BENODIGDHEDEN EN MATERIALEN

- *Er was misschien eens* (Kamiel De Bruyne en Yarne Daeren)
- *Er was misschien eens 2* (Kamiel De Bruyne en Yarne Daeren)
- Computer met internetaansluiting (indien gewenst GenAI)

BEGINFASE VAN DE LES

De leerkracht leest als inleiding op de les een van de hoofdstukken voor en kiest daarbij voor een onderwerp dat de groep zal aanspreken. De leerkracht leest nog niet voor of het verhaal waar is of niet. Na het voorlezen gebruikt de leerkracht de think-pair-share-methode om de leerlingen te laten terugkoppelen of ze denken dat het verhaal waar is (of niet) en waarom. Pas daarna leest de leerkracht het antwoord voor.

MIDDENFASE VAN DE LES

De leraar voorziet een aantal kopieën uit 'Er was misschien eens' en verspreidt ze door het lokaal. De leerlingen zijn vrij om de kopieën te lezen, maar krijgen wel een kijkwijzer mee die ze moeten invullen tijdens het lezen. De kijkwijzer focust op de opbouw van de teksten en de manier waarop de teksten geschreven zijn. De bedoeling is om de leerlingen voldoende genrebewust te maken en de leerlingen voldoende kwaliteitsbesef bij te brengen om zelf een gelijkaardige tekst te kunnen schrijven. De leraar geeft dit leesdoel dus ook expliciet mee aan de leerlingen: de leerlingen moeten zelf uiteindelijk een gelijkaardige tekst produceren.

Differentiatie: Afhankelijk van de klasgroep en finaliteit kan de kijkwijzer heel sturend zijn of net iets breder geformuleerd worden.

Wanneer de leerlingen een drietal voorbeelden gelezen hebben en voor deze voorbeelden de kijkwijzer ingevuld hebben, worden de ingevulde kijkwijzers klassikaal overlopen. De leraar focust daarbij op het kwaliteitsbesef bij de leerlingen. De leerlingen kunnen zelf op basis van de kijkwijzer kwaliteitscriteria opstellen of de leraar kan deze criteria zelf aanbieden.

EINDFASE VAN DE LES

Nu de leerlingen voldoende kwaliteitsbesef hebben opgebouwd, gaan ze zelf aan de slag om een gelijkaardige tekst te schrijven. De teksten zullen door hun medeleerlingen gelezen worden en de medeleerlingen zullen bij elke tekst proberen in te schatten of het vertelde waar of niet waar is. Dit is dus het functionele schrijfdoel dat de leerlingen voor ogen moeten houden. Voor de inhoud maken ze gebruik van een zoekmachine op het internet.

Tip: Om leerlingen vertrouwd te maken met zoeken op het internet en het beoordelen van bronnen, kan je in Microsoft Klusteams werken met een opdracht met Zoekvoortgang (te vinden bij de leerversnellers). Op die manier werk je ook aan een aantal doelen van het GFL.

Differentiatie: Voor sommige leerlingen kan het zinvol zijn om met een voorgestructureerd schrijfschema te werken op basis van de kijkwijzer. In de vorige fase zou dat schrijfschema samen met de leerlingen opgesteld kunnen worden.

Wanneer de leerlingen hun tekst klaar hebben, worden de teksten verspreid in de les. De andere leerlingen krijgen een stemformulier en beslissen bij elke tekst of de inhoud waar is of niet waar. Pas bij een tweede leesronde lezen ze het tweede deel van de tekst en ontdekken of hun inschatting juist was of niet.

Uitbreiding: Je kan de leerlingen naast een stemformulier ook een evaluatieformulier meegeven. Bij het lezen, beoordelen ze elkaars teksten dan ook op een aantal vooropgestelde criteria (dit kunnen de evaluatiecriteria van de leerkracht zijn, of een aantal van deze criteria, afhankelijk van de klasgroep). De leerlingen kunnen ook feedback formuleren aan elkaar. Na de leesronde krijgt elke leerling zijn of haar tekst terug met de beoordeling van de medeleerlingen. Deze kunnen, samen met de beoordeling van de leerkracht, het startpunt vormen voor een nieuwe schrijfo opdracht.

De inspiratiefiche is uiteraard geen afgewerkte les. De vragen hieronder helpen je om vanuit deze inspiratiefiche een les te ontwerpen voor jouw leerlingen volgens de principes van effectieve didactiek.

VOORBEREIDING

DOELGERICHT WERKEN

- Wat wil je dat er blijft plakken bij je leerlingen na deze les?
- Aan welke leerplandoelen werk je?
- Hoe kadert het lesdoel binnen een groter geheel?

BEGINSTUATIE

- Welke voorkennis hebben je leerlingen?
- Wat deden de leerlingen al rond die vaardigheid of dat thema?

ORGANISATIE

Welke materialen/lokaalopstelling/groepsindeling ... heb je nodig?

BEGINFASE

DOEL

- Hoe zorg ik dat het lesdoel en de succescriteria duidelijk zijn voor de leerlingen?
- Zien leerlingen de integratie van dit doel in het grotere geheel?

VOORKENNIS

- Hoe roep je voorkennis op bij alle leerlingen?
- Welke acties onderneem je voor leerlingen met minder voorkennis?
- Gebruiken je leerlingen eerder geleerde strategieën?

MOTIVATIE

- Hoe motiveer je je leerlingen voor je les?
- Hoe motiveer je je leerlingen om hun grenzen te verleggen?
- Krijgen je leerlingen keuzes en verantwoordelijkheid (voor hun leerproces)?

MIDDENFASE

INSTRUCTIE / PROBLEEMSTELLING

- Met welke voorbeelden verduidelijk je je instructies?
- Hoe verduidelijk je moeilijke begrippen waarvan je wilt dat leerlingen ze kennen?

BEGELEID INOEFENEN: STRATEGIEËN INOEFENEN / MODELING

- Hoe model je de aanpak voor opdrachten? En hoe bouw je die ondersteuning af?
- Wat doe je voor leerlingen die de strategieën nog niet zelfstandig toepassen?
- Welke ondersteuning bied je aan leerlingen met taalmoeilijkheden?

ACTIVEREN EN INTERACTIE STIMULEREN

- Hoe zorg je dat zoveel mogelijk leerlingen tegelijkertijd actief leren?
- Hoe bevorder je interactie tijdens de les?

CONTROLE VAN BEGRIP

Welke korte checks voorzie je om na te gaan of de leerlingen de geziene leerstof beheersen?

EINDFASE

- Hoe krijgen je leerlingen zicht op hun groei?
- Hoe kunnen je leerlingen aantonen dat ze de doelen bereikt hebben?
- Wanneer en hoe bouw je verder op deze les?